

LEŽET V KNIHÁCH A HROBECH

PROJEKT INOVACE STUDIA

HISTORICKÝCH VĚD

NA UNIVERZITĚ PALACKÉHO V OLOMOUCI

PO DVOU LETECH

Radmila Pavlíčková – Hana Jadrná Matějková

Střípky ze studentských evaluací:

„Zkoumání čehokoliv na hřbitově je detektivka s otevřeným koncem. Velké dobrodružství. Je to velká zkušenost pobíhat s metrem a foťákem, fotit fotky mrtvých lidí a ležet v hrobech. To se jen tak nepoštěstí.“ (Dokumentace a popis funerálních památek)

„Z kurzu jsem odjížděla unavená, ale byla to taková ta dobrá, správná únava. A myslím, že mě to opět nakoplo ve snaze dozvídat se stále něco nového.“ (Stavební památka – porozumění a dokumentace kulturně historického fenoménu)

„Seminář se mi moc líbil a nabyl jsem díky němu dalších nových zkušeností. Obnášel práci, se kterou jsem předtím neměl co do činění, a proto byl seminář pro mě velkým pozitivem.“ (Revize historického fondu děkanské knihovny Hořice)

„Přínos a využitelnost je velká, neboť jsme se více než na teorii zaměřovali na praxi – vedení hodin jednotlivými žáky a následná debata nad způsobem vedení výuky. Spousta aktivizačních metod, nápadů jak strukturovat hodinu, podnětů k debatě a podobně.“ (Didaktika dějepisu)

Projekt Katedry historie Inovace studia Historických věd na Univerzitě Palackého, reg. číslo CZ.1.07/2.2.00/28.0025, který je v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, prioritní osa 2.2 Vysokoškolské vzdělávání, spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky, vstoupil v lednu 2014 do třetího a posledního roku svého trvání. Cílem projektu je inovovat studium historických věd na všech úrovních, od bakalářského stupně po doktorské studium.

Za dobu trvání projektu jsme vytvořili a inovovali 62 kurzů, naši studenti vyslechli hostovské přednášky 46 předních odborníků z celé republiky i za-

hraničí, 13 doktorantům jsme umožnili vyjet na měsíční badatelskou stáž do zahraničních oborových institucí, zahraniční výzkumné a jazykové stáže absolvovalo devět akademických pracovníků, uspořádali jsme čtyři doktorské workshopy a spustili tři výukové softwarové aplikace.

Cílem inovace bakalářského stupně bylo umožnit studentům rozsáhlou praxi v oborových institucích a při práci v terénu. Dosud velmi teoreticky orientované studium jsme doplnili o nové předměty úzce provázané s praxí a mnohdy realizované přímo v oborových institucích (Státní vědecká knihovna v Olomouci, Vlastivědné muzeum v Olomouci, Státní okresní archiv v Olomouci, Národní památkový ústav, pracoviště Olomouc a Arcibiskupství Olomouc). Vznikla řada kurzů terénního výzkumu, které se zaměřují na práci s méně obvyklými historickými prameny, ať už se jedná o záchranu starých litinových křížů na ohrožených hřbitovech, katalogizaci a záchranu farních knihoven nebo práci s barokním notovým materiálem. Naši studenti absolvují archeologické terénní výzkumy a učí se následně materiál zpracovávat v archeologické laboratoři mimo jiné pod vedením pracovníků regionálních oborových pracovišť (Archeologické centrum v Olomouci, Národní památkový ústav, pracoviště Olomouc či Archaia Olomouc).

V magisterském stupni jsme se zaměřili na podporu specializace studentů a prohloubení jejich znalostí v rámci oboru, přičemž důraz v nabízené škále kurzů byl kladen na orientaci v soudobých historiografických trendech a na interdisciplinaritu, která neodmyslitelně patří k hlavním charakteristikám moderního výzkumu historie. Chtěli jsme našim studentům umožnit, aby rozvíjeli nejen své profesní znalosti, ale také obecnější manažerské, komunikační, učitelské a jazykové dovednosti, tedy kompetence, které v budoucnu mohou využít v široké škále profesí i mimo vlastní obor. Kromě didaktiky dějepisu navštěvovali naši studenti kurzy akademického psaní, prezentačních dovedností, projektový management a kurzy v angličtině a němčině. Přednášky odborníků z praxe umožnily studentům poznat obsahovou náplň práce v řadě oborových institucí a seznámily je s aktuálními trendy.

Projekt umožnil našim doktorantům absolvovat v prestižních zahraničních institucích měsíční badatelské stáže, které souvisejí s tématem jejich výzkumu a umožní jim kvalitní zpracování jejich disertační práce. Na podporu excelence našich doktorantů byly ostatně zaměřeny i další aktivity jako pravidelné přednášky předních domácích i zahraničních odborníků a pořádání doktorských, tematicky zaměřených workshopů. Na nich se olomoučtí doktorandi setkávali se svými kolegy z Univerzity Pardubice, Masarykovy univerzity v Brně, Ostravské univerzity v Ostravě a Slezské univerzity v Opa-

vě a společně s přítomnými odborníky na dané téma diskutovali o tezích a výsledcích svého výzkumu.

Nesporným dlouhodobým benefitem je také systematické proškolení pedagogů. Díky podpoře projektu mohli realizovat zahraniční výzkumné a jazykové stáže a celou řadu dílčích specializovaných kurzů (školení Čtením a psaním ke kritickému myšlení, školení v práci s interaktivní tabulí, různá školení IT kompetencí).

Webový portál, který je v průběhu celého projektu systematicky vyvíjen a doplňován, zvyšuje komfort výuky pro všechny zainteresované cílové skupiny. Umožňuje zpřístupňovat výukové materiály a studijní texty, obsahuje výukové softwarové aplikace, zároveň ovšem slouží i jako platforma pro on-line testování studentů v době zkouškového období.

Učebny katedry historie se nám podařilo vybavit moderní technikou umožňující realizovat výuku v souladu s aktuálními trendy, vedle dnes již standardního vybavení dataprojektory a počítači je to především počítačová učebna a učebna didaktiky dějepisu, obě vybavené interaktivním dataprojektorem. Pro potřeby studentů i pedagogů vznikla rozsáhlá projektová knihovna obsahující řadu klíčových textů moderní domácí i zahraniční historiografie.

Těší nás, že díky prostředkům ESF a MŠMT jsme umožnili studentům katedry historie „zažívat velká dobrodružství“ v terénu, unavovat se prací, „zažívat“ věci, které se jen tak nepoštěstí zažít, dozvídat se stále něco nového. Jejich evaluace naznačují, že kurzy nového střihu v modernějším prostředí nebo terénu považují za přínosné, využitelné v praxi a do budoucna užitečné. A to bylo naším hlavním cílem – udělat studium historie praktickým, smysluplným oborem, který bude lépe připravovat naše absolventy na obtížné a nevyzpytatelně se měnící podmínky trhu práce.

Přílohy:**Obr. 1–4**

Střípky ze studentských praxí

doc. Mgr. Radmila Pavlíčková, Ph.D.

Mgr. Hana Jadrná Matějková

Katedra historie

Filozofická fakulta

Univerzita Palackého v Olomouci

Na Hradě 5

771 80 Olomouc

e-mail: radkapav@post.cz

Matejkova.Hanka@seznam.cz